

Yttrande från Ekonomiska och sociala kommittén om "Strategin för inre marknaden och rekommendationer till översynen av de målinriktade åtgärderna"

(2000/C 140/10)

Den 27 januari 2000 beslutade Ekonomiska och sociala kommittén att i enlighet med artikel 23.3 i arbetsordningen utarbeta ett yttrande om "Strategin för inre marknaden och rekommendationer till översynen av de målinriktade åtgärderna".

Sektionen för inre marknaden, produktion och konsumtion, som ansvarat för det förberedande arbetet, antog sitt yttrande den 8 mars 2000. Föredragande var John Little.

Vid sin 371:a plenarsession den 29–30 mars 2000 (sammanträdet den 30 mars 2000) antog Ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 112 röster för, 4 emot och 3 nedlagda röster.

1. Bakgrund

1.1. I kommissionens meddelande⁽¹⁾ av den 24 november 1999 föreslås en strategi för inre marknaden för de kommande fem åren. Kommissionen anser att de strategiska målen bör vara följande:

- Att höja medborgarnas livskvalitet.
- Att göra gemenskapens marknader för produkter och kapital effektivare.
- Att förbättra företagsvillkoren.
- Att utnyttja den inre marknaden fördelar i en föränderlig värld.

Meddelandet lades fram för diskussion vid rådets sammanträde (inre marknaden) den 7 december och sedan vid Europeiska rådets möte i Helsingfors.

1.2. Med utgångspunkt i "årscykeln för inre marknaden" (figur 1 s. 6) föreslog Observationsgruppen för inre marknaden att kommittén årligen utarbetar ett övergripande yttrande om inre marknaden i så god tid att kommissionen kan behandla det i april varje år, innan förslagen till översyn av de målinriktade åtgärderna antas. Yttrandet skulle innehålla kommitténs synpunkter på den resultatavla som skall offentliggöras varje år i november och på Cardiff-rapporten (om produkt- och kapitalmarknadernas effektivitet) som skall offentliggöras varje år i januari/februari.

1.3. När det gäller årscykeln för år 2000 har man beslutat att kommittén skall utarbeta ett yttrande på eget initiativ med rekommendationer till översynen av de målinriktade åtgärderna, kommentarer till dokumentet om strategin för inre marknaden och synpunkter på de andra dokument som omnämns i föregående punkt.

2. Allmänna kommentarer till kommissionens meddelande om en strategi för inre marknaden

2.1. Kommittén välkomnar varmt kommissionens meddelande som i stor utsträckning stämmer överens med de önskemål kommittén framförde i sitt fjärde tilläggsyttrande om handlingsprogrammet för inre marknaden. Kommittén har visserligen föreslagit att man skulle fastställa strategiska mål för de kommande tre åren, men vi kan inse att det är rimligt att anta mål som sträcker sig över en femårsperiod, i likhet med den nya kommissionens mandat.

2.2. Kommitténs främsta kritik mot den breda strategin är att utvidgningsaspekten inte beaktas tillräckligt. Att se till att inre marknaden bidrar till en framgångsrik utvidgning är ett viktigt mål, men det är inte tillräckligt.

2.2.1. Det är av avgörande betydelse att den nuvarande inre marknaden för de femton medlemsstaterna är effektiv och kan fungera som en del av en utvidgad marknad som så småningom kommer att omfatta dubbelt så många länder och ha en befolkning som är 30 % större än den nuvarande. Målsättningen måste vara att säkerställa att de nuvarande femton medlemsstaterna har antagit i stort sett alla bestämmelser för inre marknaden vid tiden för nästa anslutning.

2.2.2. Det är lika viktigt att kandidatländerna har möjlighet att anta bestämmelserna för inre marknaden — och hela gemenskapens regelverk — vid tiden för anslutningen. Strukturomvandlingen har redan inletts i kandidatländerna och kommer att påskyndas ytterligare när inre marknaden etableras där. En förutsättning för att den skall fungera är att man har kunskap om de ekonomiska och sociala konsekvenserna av denna strukturomvandling. Övergångsperioder skulle kunna tillåtas, som ESK beskriver i yttrandet om inre marknaden och utvidgningen⁽²⁾.

2.2.3. Det är också viktigt att samma skyldigheter gäller för Eftaländerna som för de femton EU-länderna vad gäller att övervaka genomförandet av de åtgärder som är nödvändiga för att fullfölja den nya strategin.

(1) Strategin för den inre marknaden, KOM(1999) 624 slutlig.

(2) EGT C 329, 17.11.1999, s. 3.

2.3. En stor del av innehållet när det gäller strategiska och operativa mål rör aspekter av inre marknaden som kommittén redan tidigare ansett kräver politiska initiativ och åtgärder. Som ofta när det gäller strategiska planer måste man dock kunna visa att strategin är realistisk.

2.4. Kommittén noterar med glädje att den något vaga formuleringen av vissa av de åtgärder som föreslås i referensdokumentet nu beskrivs i mer realistiska ordalag, dock med ett undantag. Undantaget är det strategiska målet "att höja medborgarnas livskvalitet". Inre marknaden kan inte ensam uppnå detta mål, eftersom medborgarna kan välja att inte utnyttja de möjligheter som erbjuds. Kommittén är skeptisk till detta mål, eftersom det i stort sett är omöjligt att mäta resultaten. Man får ett intryck av att förslaget läggs fram för syns skull och inte för att uppnå konkreta mål.

2.4.1. Kommittén har vid tidigare tillfällen betonat bristen på framgång när det gäller att identifiera de ekonomiska fördelar och den sociala utveckling som kan tillskrivas inre marknaden. I sitt senaste svar till kommittén erkänner kommissionen själv att det är svårt att isolera inre marknadens effekter med hjälp av makroindikatorer, eftersom de återspeglar de samlade effekterna av den ekonomiska, politiska och tekniska utvecklingen.

2.4.2. De ekonomiska framsteg och den sociala utveckling som inre marknaden anses medföra skulle kunna diskuteras på ett enklare plan om man delar upp effekterna med hänsyn till i vilken roll medborgarna berörs av dem: som företagare, som arbetstagare eller som konsument. På så sätt går det avsevärt lättare att förstå och mäta effekterna. Det går också att utnyttja befintliga modeller för studier av sociala indikatorer, olika grundforskningsarbeten eller, i vissa medlemsstater, försök att mäta effekterna av ekonomiska utvecklingsaspekter på medborgarna i deras roller som företagare, konsument och arbetstagare.

2.5. Kommittén stöder den föreslagna årscykeln för övervakning, dialog, analys och översyn, men är osäker på om det är nödvändigt att utarbeta två resultatavtor årligen. Det skulle vara logiskt att enbart utarbeta en resultatavtor årligen, eftersom cykeln sträcker sig över ett år. Vidare noterar kommittén att kommissionen vill finna extra resurser för att genomföra den nya strategin och påpekar att kostnaderna för varje resultatavtor inte är obetydliga i sammanhanget.

2.6. Med förbehåll för ovanstående stöder kommittén den föreslagna strategi för inre marknaden som kommissionen presenterar i sitt meddelande.

2.7. För att fördelarna skall kunna gynna ekonomin som helhet anser ESK att det är avgörande att vederbörlig hänsyn tas till inre marknadens grundläggande betydelse vid förhandlingarna under den kommande regeringskonferensen, där tonvikten kommer att läggas på förberedelserna inför utvidgningen.

3. Särskilda kommentarer beträffande de kortfristiga målinriktade åtgärderna inom strategin

3.1. För att uppnå de strategiska och operativa målen har 111 målinriktade åtgärder fastställts på 18 månaders sikt. Kommissionen hävdar att kontinuitet kommer att uppnås och att det förberedande arbete som rekommenderas kommer att ge optimala möjligheter att uppnå dessa mål inom den fastställda tidsperioden.

3.2. Trots att denna omfattande lista över målinriktade åtgärder är ett användbart instrument anser kommittén att det är motsägelsefullt att benämna alla dessa åtgärder "kortfristiga prioriteringar".

3.3. ESK anser att det är orealistiskt att tro att alla målen skall uppnås inom en artonmånadersperiod när man känner till hur svårt det i bland kan vara att uppnå enighet i rådet. Vidare ställer sig kommittén skeptisk till de åtgärder som krävs på nationell nivå där bristfällig tillämpning eller inkonsekvent (eller i vissa fall uteblivet) införlivande av lagstiftningen visar att skydd av nationella intressen fortfarande dominerar.

3.4. Att artonmånadersperioden har delats upp i avsnitt på sex månader tyder på att vissa områden inom de målinriktade åtgärderna prioriteras. Kommittén anser dock att det är oklart om placeringen inom tidsplanen beror på åtgärdens betydelse enligt ordförandeskapets arbetsprogram, eller om placeringen helt enkelt bygger på den minimiperiod som krävs för att genomföra åtgärden.

3.5. Kommittén håller med om att kommissionen inte på förhand bör fastställa politiska prioriteringar vad gäller åtgärderna. Kommittén anser emellertid att frågan om ekonomiska och sociala prioriteringar intar en särställning och att kommissionen därför bör sträva efter att fastställa nyckelprioriteringar på detta område. Därefter bör tonvikten läggas på att uppnå dessa prioriteringar.

3.5.1. Kommittén har utarbetat yttranden som specifikt behandlar ungefär hälften av de 46 målinriktade åtgärder som har karaktär av lagförslag. Trots att kommittén i stort stöder åtgärderna anser man inte nödvändigtvis att de har samma prioritet. Synpunkter beträffande prioriteringarna återges i punkt 6, i vilken kommittén presenterar rekommendationer till den första översynen av de målinriktade åtgärderna.

4. Kommentarer till kommissionens femte resultatavla

4.1. Allmänt

4.1.1. Kommissionens femte resultatavla om inre marknaden av den 3 december 1999 publicerades strax innan strategin för Europas inre marknad diskuterades inom rådet (inre marknaden) och vid toppmötet i Helsingfors.

4.1.2. I rapporten ges utförlig information om följande fyra aspekter av inre marknaden:

- Rättslig ram.
- Resultat från en näringslivsundersökning.
- Prisövervakning.
- Övervakning av handlingsplanen för finansiella tjänster.

4.1.3. Kommittén välkomnar den tydliga och sakliga presentationen och anser att den information som ges är mycket värdefull med hänsyn till de områden som behandlas. Analysen av de framsteg som gjorts i de enskilda medlemsstaterna anses i synnerhet användbar när det gäller att driva på länder som uppenbart inte har uppfyllt sina skyldigheter.

4.1.4. Kommittén anser dock att resultatavlan inte kommer att ge samma positiva impulser till nödvändiga åtgärder som resultatavlorna 1–3. Man utgår inte längre från handlingsplanen för de 18 månaderna fram till den 31 december 1998. Dessutom ges inte någon omfattande översikt över framstegen på inre marknaden.

4.1.5. Kommittén framförde inte några särskilda kommentarer till den fjärde resultatavlan, som publicerades i juni 1999, eftersom man ansåg att situationen inte hade förändrats avsevärt sedan kommissionens meddelande "Utvärdering av handlingsplanen för den inre marknaden"⁽¹⁾, som kommittén avgav ett yttrande⁽²⁾ om i maj 1999. Som framgår av punkt 2.5 ovan ifrågasätter ESK värdet av att utarbeta två resultatavlor årligen.

4.1.6. Enligt kommitténs uppfattning är det av avgörande betydelse att man i den årliga genomgången av hur kandidatländerna införlivar gemenskapens lagstiftning företar en översyn av de framsteg som gjorts med avseende på antagande av bestämmelser och praxis för inre marknaden. Kommissionen uppmanas att kommentera dessa framsteg i framtida resultatavlor.

4.2. Rättslig ram (del B)

4.2.1. Kommittén anser att den tydliga och informativa presentationen av uppgifter rörande genomförandet av lagstiftningen för inre marknaden är en av de mest imponerande aspekterna av resultatavlan, som har förbättrats ytterligare

genom att den har kompletterats med statistiska uppgifter om Eftaländerna. Kommittén delar emellertid kommissionens oro när det gäller det långsamma genomförandet av den senaste lagstiftningen och de dåliga utsikterna att fullständigt kunna åtgärda de förseningar som uppstått i samband med införlivandet av lagstiftningen.

4.2.2. Antalet överträdelseförfaranden förblir högt och skulle enligt kommitténs uppfattning vara ännu högre om inte den långa handläggningstiden hade haft så avskräckande effekter.

4.2.3. ESK ser med intresse fram emot den övergripande bedömning av SLIM som för närvarande håller på att utarbetas. Kommittén delar kommissionens uppfattning att det politiska stödet bakom en förenkling inte återspeglas i viljan att genomföra denna förenkling via lagstiftningen.

4.3. Respons från näringslivet (del C)

4.3.1. Resultaten från den senaste näringslivsundersökningen är intressanta och skiljer sig inte avsevärt från vad kommittén själv kommit fram till.

4.3.2. Ett nytt element som i synnerhet välkomnas är företagens egen bedömning i de olika medlemsstaterna av i vilken utsträckning de har varit nöjda med inre marknaden. De tecken på förbättring som noterats de senaste två åren ifrågasätts inte utan ses som något positivt, men generellt sett var dock de tillfrågade inte särskilt nöjda (EU-genomsnittet var bara 61,8 %), vilket framstår som en besvikelse.

4.3.3. Kommittén delar kommissionens uppfattning att inte alla hinder påverkar företagets resultat i samma utsträckning. Kommittén anser att det behov som härigenom uppstår att fastställa prioriteringar inte återspeglas i den mycket omfattande, men odifferentierade, översikten över målinriktade åtgärder som ingår i den nya strategin.

4.4. Framsteg i genomförandet av handlingsplanen för finansiella tjänster (Bilaga I)

4.4.1. De framsteg som hittills har noterats i genomförandet av den handlingsplan⁽³⁾ som antogs i april 1999 gäller främst kommissionens egna initiativ i form av utarbetande och uppföljning av lagstiftningsförslag och andra dokument. Vissa politiska hinder för antagande av dessa förslag belyses i rapporten.

4.4.2. Kommittén utarbetade inte något yttrande om handlingsplanen som sådan, men ett stort antal av de förslag som ingår i handlingsplanen har kommittén behandlat, eller håller på att behandla, i separata yttranden. Kommittén stöder handlingsplanens allmänna inriktning och beklagar livligt den brist på politisk vilja som gör att även de förlängda tidsfristerna för genomförande av handlingsplanen förefaller orealistiska.

(1) KOM(1999) 74 slutlig.

(2) EGT C 209, 22.7.1999, s. 28–34.

(3) KOM(1999) 232 slutlig.

5. Kommentarer om Cardiffrapporten (rapport om produkt- och kapitalmarknadernas funktion i gemenskapen)⁽¹⁾

5.1. Rapportens innehåll

5.1.1. Kommissionens dokument består av en omfattande rapport och över trettio sidor bilagor med statistiska uppgifter samt arbetsdokument från kommissionen på ytterligare trettio sidor. Rapporten har två syften: dels att ta fram uppgifter för utformning av de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken, dels att fungera som underlag för kommissionens förslag om uppdatering av de målinriktade åtgärderna i strategin för inre marknaden.

5.1.2. Strategin har två huvudsyften: Kommissionen inleder med att övervaka och bedöma produkt- och kapitalmarknadernas effektivitet för att kartlägga brister i regelverket på EU-nivå, och därefter rekommenderar man olika åtgärder för att förbättra regelverket och undanröja hinder för att marknaderna skall fungera effektivt.

5.1.3. Rapporten tar bara upp frågor som behandlades i förra årets Cardiff I-rapport och går inte in på frågor i Cardiff II. Kommissionens påstående att den har minskat antalet rapporter i år är en sanning med modifikation!

5.2. Allmänna kommentarer

5.2.1. Det vore olämpligt att ingående behandla Cardiffrapporten i föreliggande yttrande, som huvudsakligen syftar till att framföra ESK:s egna rekommendationer inför översynen våren 2000. Kommentarererna kommer därför att i första hand begränsa sig till de aspekter i rapporten som berör dess andra uttalade syfte.

5.2.2. ESK stöder allmänt rapportens förslag om reform av marknaderna för produkter och kapital. Många av förslagen är i linje med tidigare rapporter från kommissionen, särskilt rapporten om strategin för inre marknaden, men några nya initiativ föreslås också, och dessa välkomnas av kommittén.

5.2.3. I rapporten betonar kommissionen att vissa frågor är av brådskande karaktär och antyder därmed — förhoppningsvis — att samma synsätt kommer att präglade översynen våren 2000. Ett sådant synsätt vore i linje med ESK:s förslag i detta yttrande att det skall göras en prioritering bland de nuvarande 111 målinriktade åtgärderna.

5.2.4. ESK anser att rapporten som helhet är mycket väl presenterad och att de ingående uppgifterna är särskilt värdefulla som underlag för en djupstudie. Kommittén vill dock rikta allmän kritik mot att uttrycket "ekonomiska reformer"

upprepas för ofta i texten utan att det alltid framgår klart vad som avses. I några fall tycks det stå för reform av varu- och kapitalmarknaderna, i andra fall tycks det syfta på ett vidare spektrum av makroekonomisk politik. Man utgår också från att ekonomiska reformer alltid är något önskvärt, utan att närmare ange på vilket sätt och varför.

5.3. Särskilda kommentarer

5.3.1. Marknadens funktion

5.3.1.1. Rapporten är av förståeliga skäl koncentrerad till en utvärdering av marknadens funktion ur ett ekonomiskt perspektiv. Det finns uppmuntrande nog tecken på att integrationen av varumarknaden har ökat, eftersom statistiken visar att ökningen av handeln med industriprodukter inom EU fortfarande är större än BNP-tillväxten. Å andra sidan noterar kommittén att ökningen av utländska investeringar i EU är mycket ojämnt fördelad mellan medlemsländerna.

5.3.1.2. ESK delar kommissionens oro över att de små och medelstora företagens finansieringsbehov ännu inte är täckta. I USA kommer 60 % av riskkapitalet från pensionsfonder, och kommissionen hävdar att detta är en dubbelt så hög nivå som på den mest utvecklade EU-marknaden. Det görs dock ingen analys för att påvisa om detta beror på regleringshinder (som obestridligen finns i vissa medlemsstater), på olika grunder för riskbedömning, på kulturella skillnader som gör det svårare för små och medelstora företag att söka riskkapital eller på andra faktorer. Kommittén vill i detta sammanhang hänvisa till förslagen i sitt yttrande om "Europeiska kapitalmarknader för små och medelstora företag: Framtidsutsikter och tänkbara hinder för framsteg"⁽²⁾.

5.3.1.3. ESK anser att det är riktigt att framhålla betydelsen av att genomföra handlingsplanen för finansiella tjänster och välkomnar i princip kommissionens aktuella förslag⁽³⁾ om bättre tillgång till riskkapital.

5.3.2. Övergripande åtgärder

5.3.2.1. Kommentarererna om företagande är ytterst välkomna eftersom de berör problem som hämmar skapandet och utvecklingen av småföretag. I många medlemsstater återstår mycket att göra för att främja nya innovativa företag som kan skapa nya arbetstillfällen. Här vill kommittén hänvisa till förslagen i sitt yttrande om kommissionens meddelande om konkurrenskraften i samband med globaliseringen⁽⁴⁾.

⁽²⁾ EGT C 235, 27.7.1998, s. 13.

⁽³⁾ KOM(1999) 493 slutlig.

⁽⁴⁾ EGT C 329, 17.11.1999, s. 49–57.

⁽¹⁾ KOM(2000) 26 slutlig.

5.3.2.2. ESK har på ett konsekvent sätt kämpat för en minskning av statligt stöd och uttryckt sitt stöd för tidigare initiativ från kommissionen i detta syfte. Kommissionen betonar nu helt riktigt att man bör minska sektorsspecifika stöd och ad hoc-stöd som en andel av det totala stödet. ESK anser att man måste räkna in jordbruksstödet i den samlade statistiken för att ge en fullständig bild.

5.3.2.3. Att det skett en positiv utveckling mot en inre marknad för offentlig upphandling är ingen given slutsats av kommissionens uppgifter: Ökningen av antalet anbudsinfordringar ger inte i sig kunskap om trenden för tilldelning av kontrakt över gränserna. Här skulle behövas ytterligare uppgifter och en fördjupad analys. Kommittén anser att det är angeläget att befintliga direktiv på detta område genomförs och att kommissionen lägger fram sina förslag om förbättring av det offentliga upphandlingsförfarandet.

5.3.3. Reform av tjänstemarknaden

5.3.3.1. ESK delar kommissionens uppfattning att det är viktigt att snabbt anta och tillämpa regelverket och strikt tillämpa konkurrensreglerna inom tjänstesektorn.

5.3.3.2. När det gäller kommissionens förslag om dagligvaruhandeln anser ESK att en mindre restriktiv inställning till stormarknadernas expansion inte är motiverad och stöder därför inte den föreslagna reformen.

5.3.3.3. ESK anser att det inte har gjorts tillräckliga framsteg när det gäller allmänna försäkringstjänster, eftersom det, särskilt för små och medelstora företag, helt enkelt inte finns någon inre marknad på detta område.

6. Rekommendationer för en översyn av målinriktade åtgärder under våren 2000

6.1. Allmänna kommentarer

6.1.1. ESK inser att man måste försöka agera på bred front för att på europeisk nivå utforma en konsekvent politik som kan skapa ökad marknadseffektivitet, om man vill att inre marknaden skall ge medborgarna och näringslivet märkbara fördelar.

6.1.2. Dessa övergripande uppgifter är självfallet viktiga, men kommittén anser att en mer koncentrerad strategi som lägger större vikt vid några få nyckelområden skulle ge bättre resultat på kortare sikt. Kommissionen bör för dessa nyckelområden försöka få fullt stöd från rådet (inre marknaden) och Europeiska rådet för att säkerställa att målen på dessa områden uppnås inom fastställda tidsramar.

6.1.3. ESK redovisar sin uppfattning om nyckelprioriteringar i punkt 6.2 och 6.9.

6.2. Tillämpning

6.2.1. Högsta prioritet måste ges till att harmonisera lagstiftning som påverkar den inre marknaden. Detta görs redan inom ramen för en rad olika åtgärder (t.ex. SLIM), i syfte att ge inre marknaden en så effektiv utformning som möjligt och förebygga handelshinder och konkurrensnedvridningar. Också med avseende på miljöskydd samt förbättrad hälsa och säkerhet måste inre marknaden fungera väl. Med tanke på den stora betydelse som dessa begrepp har för allmänheten — även i EG-fördraget talas om en "hög skyddsnivå" — måste man sträva efter så långtgående gemenskapsnormer som möjligt. Enligt fördraget är det tillåtet med strängare normer i miljö- och hälsointresse, men dessa får inte grundas på protektionistiska motiv. Kommittén anser att det är absolut nödvändigt att EU:s lagstiftning tillämpas på ett konsekvent sätt. En konsekvent tillämpning är självfallet också mycket viktig på andra områden, särskilt för att inte små och medelstora företag skall missgynnas.

6.2.2. December 2000 har fastställts som gräns för antagandet av kommissionens förslag om regler för modernisering av systemet för övervakning och tillämpning av konkurrensrätten. Kommittén vill framhålla att även om vi nyligen uttryckte vårt principiella stöd i ett yttrande⁽¹⁾, uppmärksammade vi också ett antal problem och faror som måste behandlas i ett särskilt program med inledande och kompletterande åtgärder före tillämpningen.

6.3. Fri rörlighet för personer

6.3.1. ESK har noterat att fri rörlighet över nationsgränserna (inte bara för att arbeta) fortfarande är mycket svårt att uppnå för många EU-medborgare. De skilda samhällssystemen motverkar den fria rörligheten för enskilda och skapar svårigheter för anställda inom multinationella organisationer.

6.3.2. Även om det krävs vissa kontroller och administrativa formaliteter måste det bli lättare för medborgarna att röra sig obehindrat för att de skall uppleva att det finns en fungerande inre marknad. För att underlätta rörlighet på arbetsmarknaden måste både arbetsgivare och arbetstagare ha full kännedom om vilka förfaranden som gäller och om ömsesidigt erkänd lagstiftning. Kommittén har redan efterlyst en uppföljning inom ramen för Flynn-handlingsplanen (som inte uttryckligen nämns i strategimeddelandet), som kommittén för närvarande håller på att utarbeta ett initiativytrande om.

⁽¹⁾ EGT C 51, 23.2.2000, s. 55–56.

6.4. Beskattning

6.4.1. ESK har redan tidigare uttryckt ett allmänt stöd för de ursprungliga målinriktade åtgärder som kommissionen lyft fram. För att uppnå de övergripande målen att undanröja skattehinder och illojal skattekonkurrens på lång sikt måste man dock följa vissa principer och genomföra vissa inledande åtgärder.

6.4.2. Medlemsstaterna försöker ofta justera skatterna för att behålla sin konkurrenskraft och fortsätta att dra till sig externa investeringar. ESK anser emellertid att illojal skattekonkurrens måste bekämpas om inre marknaden skall fungera friktionsfritt. Den studie om företagsbeskattning som kommissionen på begäran av rådet skall lägga fram i mitten av år 2000 skulle kunna innehålla en värdefull analys av skattebasen i de enskilda medlemsstaterna och bidra till att kartlägga brister på skatteområdet.

6.4.3. I väntan på en sådan analys bör man inte eftersträva en minimiskatt för företag, eftersom en nominell skattesats som inte tar hänsyn till skattebasen inte ger en fullständig bild.

6.4.4. I samband med att arbetslösheten bekämpas på inre marknaden måste även beskattningen av produktionsfaktorn arbete ses över.

6.4.5. Energiskatten i EU bör harmoniseras om det kan ge klara och direkta miljövinster utan att skada Europas konkurrenskraft.

6.4.6. Kommittén anser att det är väsentligt att i god tid före utvidningen verkligen göra framsteg mot utvecklingen av ett momssystem som kan befrämja inre marknaden och som bygger på principen om ursprungsland. I detta sammanhang vill vi påpeka att det löfte som rådet avgivit när det gäller införandet av ett slutgiltigt momssystem hittills inte har infriats och att skattebedrägerierna följaktligen ökat.

6.5. Bättre lagstiftning

6.5.1. Kommissionens och medlemsstaternas strävan att utforma en bättre lagstiftning välkomnas av kommittén. Utgångspunkten för en effektiv förenkling av lagstiftningen bör dock vara att man gör en oberoende utvärdering av varje enskild lags konsekvenser. EU kan i detta sammanhang dra lärdom av USA, Kanada, Australien och Storbritannien.

6.5.2. Utvärderingen bör utvecklas till ett instrument som på ett mycket tidigt stadium gör lagstiftarna uppmärksamma på planerade åtgärders ekonomiska konsekvenser för berörda parter. Ett politiskt beslut kan därmed fattas med full kännedom om det sannolika utfallet. Utvärderingen skulle kunna utföras av ett oberoende organ. En möjlighet är att dra lärdom av erfarenheterna inom Congressional Budget Office i Washington, USA.

6.5.3. ESK tvivlar på att det pågående experimentet med europeiska företagspaneler kan ge värdefulla resultat. Det slumpvisa urvalet av svars personer garanterar inte ett representativt urval och kan ge upphov till ytliga svar som inte ger en verkligt oberoende utvärdering.

6.6. Avreglering

6.6.1. Sunda och för medborgarna fördelaktiga konkurrensvillkor kan bara uppnås genom lika rätt till marknadstillträde i alla medlemsstater, och genom att EU:s lagstiftning införlivas i samma utsträckning i de skilda medlemsstaterna. ESK förespråkar att avregleringen av energisektorn och telekommunikationsmarknaderna skall slutföras, med hänsyn tagen till gemenskapens mål, t.ex. en tryggad energiförsörjning och en bred tillgång till olika former av kommunikationsteknik. I informationssamhället är en bred tillgång till olika kommunikationskanaler en förutsättning för att konkurrenskraften skall kunna upprätthållas och förstärkas.

6.6.2. ESK anser att antagandet av lagstiftningspaketet om offentlig upphandling måste vara en av de viktigaste prioriteringarna och anmodar kommissionen att lägga fram förslag snarast möjligt.

6.7. Statligt stöd

6.7.1. Statligt stöd kan leda till snedvridna konkurrensförhållanden. Därför bör kommissionen utarbeta allmänt erkända kriterier för en systematisk översyn av statsstödet. Stödet bör sedan omprövas utifrån dessa kriterier, och stöd som har negativa effekter på konkurrensen bör vid behov dras in. I det sammanhanget måste man också ta hänsyn till att vissa ekonomiska sektorer är av speciell betydelse för samhället (t.ex. utbildningsväsendet) och därför bör bedömas efter en särskild måttstock. Kommittén ser mycket positivt på att kommissionen har meddelat att den kommer att offentliggöra en "resultattavla" för statligt stöd.

6.8. Finansiella tjänster

6.8.1. Fullbordandet av inre marknaden för finansiella tjänster utgör en högprioriterad fråga för företag och konsumenter. För att utnyttja marknadens fulla potential måste investerare kunna agera utan onödiga restriktioner på hela inre marknaden.

6.8.2. Det finns därför ett behov av enhetliga normer både när det gäller redovisning och börsnotering. Det är också

viktigt att skapa förutsättningar för effektiva och billiga detaljistbetalningar över gränserna.

6.9. Rättslig ram

6.9.1. Ärendet "stadgar för Europabolag" är i dagsläget blockerat i rådet och flera försök från tidigare ordförandeskap att komma fram till en kompromiss har misslyckats. Kommittén uppmanar kommissionen, och även rådet, att ta nya initiativ för att uppnå en överenskommelse. Detsamma gäller en europeisk stadga för kooperativa företag, ömsesidiga bolag och föreningar.

Bryssel den 30 mars 2000.

*Ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande*

Beatrice RANGONI MACHIAVELLI

Yttrande från Ekonomiska och sociala kommittén om "Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om förlängning av beslut nr 710/97/EG om ett samordnat tillvägagångssätt vid auktorisation inom området för satellittjänster för personkommunikation inom gemenskapen"

(2000/C 140/11)

Den 20 mars 2000 beslutade rådet att i enlighet med artikel 262 i EG-fördraget rådfråga Ekonomiska och sociala kommittén om ovan nämnda förslag.

Sektionen för transporter, energi, infrastruktur och informationsområdet, som ansvarat för det förberedande arbetet, antog sitt yttrande den ... Föredragande var Giannino Bernabei.

Ekonomiska och sociala kommittén bekräftade utnämningen av Giannino Bernabei till huvudföredragande i enlighet med artiklarna 20 och 50.1 i arbetsordningen.

Vid sin 371:a plenarsession den 29–30 mars 2000 (sammanträdet den 30 mars 2000) antog Ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande enhälligt.

1. Inledning

1.1. SPCS-system för personkommunikation via satellit (*Satellite Personal Communications Services*) har använts tillsammans med markbaserade fasta och mobila system, såväl som alternativ till som integrerade i dessa. I synnerhet i områden med svagt utvecklad fast infrastruktur utgör mobila kommunikationstjänster via satellit en viktig kommunikationsmöjlighet för alla.

1.2. Satellittjänster för personkommunikation utgör sålunda ett viktigt steg mot ett förverkligande av nät som tillåter interoperabilitet och mobilitet på global nivå, såväl via röstkommunikation som via text och bild.

1.3. Trots denna potential och de avsevärda satsningar som gjorts inom denna sektor har marknaden inte vuxit i förväntad omfattning, eventuellt beroende på utvecklingshämmande bestämmelser och på byråkratiska hinder.

1.4. Radiospektrumanvändningen står för närvarande i fokus i såväl enskilda stater som i Europeiska unionen och resten av världen. Resultatet från det offentliga samrådet om grönboken om radiospektrumpolitiken utgjorde tema för ett kommissionsmeddelande⁽¹⁾. Trots betydande tekniska och

⁽¹⁾ KOM(1999) 538 av den 10 november 1999.